

Głos Ludu

Gazeta Polaków w Republice Czeskiej

Na operowej scenie
| s. 4

W Adampolu niepokój o przyszłość
| s. 5

Trzinec za burtą piłkarskiego pucharu
| s. 8

Za granicą też możesz wybierać

WYDARZENIE: 10 maja Polacy wybierać będą prezydenta na kolejną, pięcioletnią kadencję. Swój głos mogą oddać nie tylko obywatele polscy zamieszkali w ojczyźnie, ale także ci przebywający na stałe za granicą. Dotyczy to także osób z polskim obywatelstwem mieszkających na Zaolziu.

– Udział w wyborach jest wyrazem odpowiedzialności i troski o dalsze losy kraju, a tym samym nas samych i naszych bliskich. Dlatego ważne jest, abyśmy w niedzielę, 10 maja, jak najliczniej stawili się w lokalach wyborczych i oddając swój głos, wspólnie zdecydowali o naszej przyszłości – zaapelowała konsul generalna RP w Ostrawie, Anna Olszewska. Ostrawski konsul jest jednym z dwóch miejsc w Republice Czeskiej, w którym polscy obywatele mogą głosować w wyborach. Drugim jest Ambasada RP w Pradze.

Z tej możliwości skorzysta na pewno część Polaków z Zaolzia, będących obywatelami RP. Zarówno tych, którzy sprowadzili się tu z Polski, jak i tych, którzy pochodzą stąd, ale ich rodzina zachowała polskie obywatelstwo. 10 maja do urny pójdzie na przykład Jadwiga Karolczyk z Piotrowic.

– Po 1989 roku brałam udział niemal we wszystkich polskich wyborach. W tym roku też pójdę głosować, prawdopodobnie pojadę do konsulatu, chociaż mogłabym też do Markłowic, gdzie mam blisko, albo na przykład do Cieszyna, gdzie pracuję – powiedziała pani Jadwiga. Jak potwierdził Konsulat Generalny w Ostrawie, obywatele RP, mieszkający w naszym regionie, mogą zagłosować w Ostrawie, albo też w którymkolwiek lokalu wyborczym na terenie Polski.

– Obywatele polscy, którzy chcą oddać swój głos w wyborach prezydenckich w jednym z obwodów wyborczych poza granicami kraju, mogą już rejestrować się poprzez internetowy portal ewybory.msz.gov.pl – czytamy wytyczne polskiego Ministerstwa Spraw Zagranicznych. Żeby zarejestrować się w systemie, należy przygotować numer PESEL oraz

Jadwiga Karolczyk z Piotrowic mogłaby wziąć udział w wyborach w Ostrawie lub którymkolwiek lokalu wyborczym w Polsce. W Cieszynie najbliższej granicy położony będzie lokal wyborczy w II Liceum Ogólnokształcącym im. Kopernika na Placu Wolności.

Fot. NORBERT DĄBKOWSKI

ważny polski paszport lub dowód osobisty (w przypadku Republiki Czeskiej wystarczy dowód).

Jak podkreśla Jadwiga Karolczyk, która sama zasiadała kiedyś w komisji wyborczej w ostrawskim konsulacie, ważne jest, by pamiętać o wcześniejszej rejestracji, ponieważ komisja nie dopuści do głosowania osób, które wcześniej nie wpisały się w określonym terminie, nawet jeśli mają prawo wyborcze i przedstawią wszystkie potrzebne dokumenty.

W obu czeskich komisjach wyborczych możliwe jest też głosowanie korespondencyjne. Zamiar wyborcy zgłaszają (ustnie, pisemnie, faksem lub w formie elektronicznej) do 27 kwietnia.

Kto do Ostrawy ma daleko, może po prostu udać się do któregoś z lokalnych wyborczych w Polsce. Jak informuje MSZ, obywatele polscy stale zamieszkali za granicą mogą wziąć udział w głosowaniu w obwodzie właściwym dla miejsca ich pobytu w dniu wyborów (nie składając wcześniej wniosku o wpis do spisu wyborców), jeżeli w dniu wyborów przedłożą obwodowej komisji wyborczej ważny polski paszport (ale nie dowód osobisty) oraz udokumentują, że stale zamieszkują za granicą (takim dokumentem może być np. karta stałego pobytu, dokument potwierdzający zatrudnienie za granicą lub dokument uprawniający do korzystania ze świadczeń ubezpieczenia społecznego). Na tej podstawie osoby te zostaną dopisane do spisu wyborców i dopuszczone do głosowania. Sprawa wydaje się prosta. Jadwiga Karolczyk już kilkakrotnie głosowała w ten sposób w przygranicznych Markłowicach i nigdy nie napotkała żadnych problemów.

ELŻBIETA PRZYCZKO

ZDARZYŁO SIĘ

KTO CZYTA, MA W ŻYCIU WESELEJ...

Co to są rymy, po co pisze się pamiętniki, a nawet... dlaczego ważne jest, żeby mieć zdrowe zęby wyjaśniała w poniedziałek dzieciom z Zaolzia pisarka Ewa Chotomska. Spotkanie autorskie z pisarką, autorką tekstów piosenek dla dzieci i scenarzystką, słynną Ciotką Klotką z telewizyjnego programu „Tik-Tak”, zorganizowało w ramach projektu „Ja czytam tobie a ty mnie” Stowarzyszenie Przyjaciół Polskiej Książki wspólnie z Biblioteką Miejską w Czeskim Cieszynie.

W poniedziałek przed południem pani Ewa spotkała się z uczniami polskiej podstawówki we Frysztaście, natomiast po południu miała spotkanie z małymi czytelnikami i ich rodzicami w czeskokoczińskiej kawiarni Avion. – Rymy to są takie guziki, na które zapinamy wierszyki – opowiadała zebranym w Avionie dzieciom i ich rodzicom. Recytowała zabawne wierszyki – swoje, swojej mamy (słynnej pisarki Wandy Chotomskiej), a nawet klasyków literatury dziecięcej, Brzechwy czy Tuwima. Uraczyła dzieci wierszowanymi zagadkami, a także licznymi piosenkami, których teksty pisała dla zespołu Fasolki.

Na spotkaniu z Ewą Chotomską świetnie bawili się nie tylko najmłodszy, ale także ich rodzice, z których wielu pamięta z własnego dzieciństwa barwną postać Ciotki Klotki i do dziś zna na pamięć piosenki Fasolek. – Kto czyta, ma potem w życiu lepiej, weselej. W książkach jest zawarty cały świat, życzę wam więc, żebyście książki czytali jak najwięcej – przekonywała dzieci Ciotka Klotka. (ep)

CZYTAJ NAS CODZIENNIE!

www.glosludu.cz

Serwis o Polakach na Zaolziu

POGODA

czwartek

piątek

dzień: 13 do 18 °C noc: 11 do 8 °C wiatr: 4-5 m/s

dzień: 8 do 11 °C noc: 7 do 6 °C wiatr: 2-4 m/s

Wyroki za trujący alkohol

Sąd Wojewódzki w Zlinie ogłosił wczoraj wyrok w procesie przeciw ostrawskiej odnodze gangu handlującego alkoholem metylowym. Sześć osób skazał na karę pozbawienia wolności w wymiarze od 5,5 do 8,5 roku. Skazani mają na sumieniu śmierć dziewięciu osób. Z aktu oskarżenia wynika, że zatruty alkohol trafił do naszego regionu

za sprawą handlowca Martina Jirota, którego sąd w Zlinie skazał w ub. roku na 16 lat więzienia. Jirota załatwił dostawę 2,3 tys. litrów trefnego trunku do Hawierzowa. Alkohol trafił do konsumentów za sprawą odbiorców, Michala i Mirosława Klöselów, oraz trzech dystrybutorów: Martina Posládk, Martina Svobody i Václava Zláma-

la. Oprócz tego stanęli przed sądem Petr Čagan i Bohumil Malátek, którzy są winni śmierci dwóch osób w regionie przerowskim.

Oskarżeni, z wyjątkiem Michala Klösel, nie przyznali się do winy. Prokurator zwrócił uwagę, że mężczyźni zachowywali się arogancko i nie żalowali swego postępowania, którego motorem była chęć zysku.

Najwyższą karę otrzymał Posládek (8,5 roku więzienia), najpomysłniej zakończył się proces dla Mirosława Klösel, w przypadku którego sąd cofnął oskarżenie.

Przypomnijmy, że ofiarami zatrucia alkoholem metylowym w 2012 roku byli m.in. mieszkańcy Hawierzowa, Czeskiego Cieszyna i Ligotki Kameralnej. (dc)

KRÓTKO

JEST BEZPIECZNIE?

CZESKI CIESZYN (kor) – Od czwartku do niedzieli strażnicy miejscy będą pytać mieszkańców miasta, na ile czują się bezpiecznie. Interesować ich będzie, w których miejscach czują się najbardziej zagrożeni, które dzielnice powinny częściej odwiedzać patrole Straży Miejskiej. Strażnicy zamierzają zasięgnąć opinii u co najmniej 500 osób w różnym wieku, w różnych zakątkach miasta, także na obrzeżach.

* * *

POMOŻĄ DOTACJE

MOSTY k. JABŁONKOWA (kor)

– Na ostatniej sesji radni dyskutowali o dotacjach państwowych, które mają wpłynąć na konto Biblioteki Gminnej i Ochotniczej Straży Pożarnej. Biblioteka otrzyma z budżetu państwa zastrzyk w wysokości 5 tys. koron na rozszerzenie polskiego księgozbioru. Z kolei strażacy na dofinansowanie wydatków związanych z zapewnieniem gotowości bojowej mogą liczyć na dwie dotacje z budżetu województwa morawosląskiego dotacje: w wysokości 50 tys. i 220 tys. koron.

* * *

BIAŁE KRUKI

GRÓDEK (kor) – Uczniowie klas 4. i 5. polskiej podstawówki mogli na lekcji języka polskiego obejrzeć prawdziwe białe kruki, które skrywają gródeckie strychy i biblioteczki. Mieli za zadanie przynieść najstarszą książkę, jaką znajdą w domu i przedstawić ją kolegom i nauczycielom. Wynik był oszałamiający. Jak powiedział nam dyrektor Kazimierz Cieślak, dzieci przyniosły bowiem do szkoły m.in. egzemplarz „Pana Tadeusza” Adama Mickiewicza wydany w roku 1834 w Paryżu czy „Poradnik medyczny” z roku 1908. Prawdziwym rarytatem był ręcznie pisany gruby „Notatnik” z roku... 1642!

* * *

ŚMIERĆ NA TORACH

BYSTRZYCA (kor) – Tragiczny wypadek wydarzył się we wtorek tuż po północy na torach. Przejżdżający przez wieś pociąg potrącił przechodzącego mężczyznę. Jak powiedział rzeczniczkę Powiatowej Komendy Policji RC we Frydku-Mistku, Vlastimil Starzyk, mężczyzna doznał tak poważnych obrażeń ciała, że poniósł śmierć na miejscu. – Na razie nie ustaliliśmy tożsamości ofiary. Śledztwo trwa – stwierdził Starzyk.

* * *

O WSPÓŁPRACY Z CHINAMI

REGION (kor) – Coraz konkretniejszych form nabiera współpraca gospodarza regionu z chińską prowincją Jiangu. W najbliższy piątek w Ostrawie zostanie podpisana umowa między Wyższą Szkołą Górniczą – Uniwersytetem Technicznym i Uniwersytetem Ostrawskim z działającą w Jiangu uczelnią Soochow University. W przyszłym tygodniu zaś hetman Miroslav Novák stanie na czele delegacji, która wyleci do Chin w celu przeprowadzenia kolejnych rozmów o współpracy. Delegacja regionu odwiedzi m.in. Pekin, Szanghaj i stolicę wspomnianego regionu, Suzhou. Weźmie też udział w odbywających się w Szanghaju Dniach Republiki Czeskiej.

Szukają bata na kierowców

Wybieracie się samochodem do Polski? Jeśli tak, pamiętajcie, że 11 kwietnia w Polsce wzrosły mandaty za wybrane wykroczenia w ruchu drogowym. Na przykład kierowca, który zaparkuje teraz samochód na miejscu przeznaczonym dla osoby niepełnosprawnej, musi się liczyć z karą w wysokości 800 zł.

Rządowe rozporządzenie reguluje także kwestie mandatów dla nietrzeźwych rowerzystów. Od listopada 2013 r. kierowanie rowerem pod wpływem alkoholu nie jest już w Polsce przestępstwem, a jedynie wykroczeniem. Nietrzeźwy rowerzysta musi się jednak liczyć z mandatem w wysokości 500 zł. Z kolei jadąc jednośladem po użyciu alkoholu (od 0,2 do 0,5 promila) zapłacimy mandat w wysokości od 300 do 500 zł. Nowe przepisy dotyczą też pieszych, którzy od września ub. roku, idąc po zmroku poza terenem zabudowanym, mają obowiązek noszenia elementów odblaskowych.

– Nowe rozporządzenie nie określa konkretnej wysokości mandatu dla osoby, która nie spełni tego obowiązku, wskazuje za to jej górną granicę. Brak odblasków może więc kosztować pieszego maksymalnie 100 zł – mówi asp. Rafał Domagała, oficer prasowy Komendy Powiatowej Policji w Cieszynie.

Kwietniowe zmiany w polskim prawie to jednak dopiero początek nowości. Znowelizowany kodeks drogowy przedstawiony przez Ministerstwo Spraw Wewnętrznych zakłada bowiem drastyczne zaostrzenie

W Polsce wzrosły mandaty za wybrane wykroczenia w ruchu drogowym.

kar dla kierowców popełniających rażące wykroczenia. Do Senatu trafił już dokument, który mówi, że przekroczenie prędkości o 50 km/h w terenie zabudowanym będzie skutkowało utratą prawa jazdy na trzy miesiące. „Prawko” ma być przy tym zatrzymane na miejscu przez kontrolującego policjanta.

W nowym taryfikatorze MSW

postuluje też wzrost kar pieniężnych. Polskie media żyją już nieoficjalnym taryfikatorem mandatów, który zakłada, że wysokość kar będzie zależeć od średniej krajowej pensji, podawanej przez GUS. W efekcie rażące wykroczenie popełnione w terenie zabudowanym może kosztować kierowcę nawet 40. proc. średnich zarobków, czyli 1500 zł!

– Te przepisy są na razie w fazie legislacji i nie weszły jeszcze w życie – mówi asp. Domagała. – Rzeczywiście zakładają one podwyżkę mandatów, ale nie będzie ona drastyczna. Zwłaszcza, że w Polsce mamy jedne z najniższych kar dla kierowców w Europie. W Czechach i na Słowacji stawki mandatów są znacznie wyższe – przekonuje policjant.

Podobnie uważa Grażyna Sikora, szefowa Ośrodka Szkolenia Motorowego w Cieszynie, która na co dzień prowadzi kursy prawa jazdy. – W Czechach mandaty są dużo wyższe niż u nas i tam kierowcy przestrzegają przepisów. Myślę więc, że już wkrótce tak samo będzie u nas – stwierdza Sikora i dodaje, że z jej codziennych obserwacji wynika, że polscy kierowcy rzeczywiście bardzo często łamią przepisy, zwłaszcza te ograniczające prędkość jazdy. – Trzeba przy tym pamiętać, że samochód jadący w mieście z prędkością 80 km/h stwarza realne zagrożenie, ponieważ w każdej chwili na jezdnię ktoś może wtargnąć, a czas reakcji kierowcy jest bardzo długi i wynosi aż jedną sekundę. Droga hamowania znacznie się wydłuża i często prowadzi to do tragedii – zaznacza Sikora. (wik)

Liczyli drapieźniki

Kolejny raz w Beskidach policzono drapieźniki. Śladów rysów, wilków i niedźwiedzi poszukiwali tam pracownicy zarządów obszarów chronionych i parków krajobrazowych. – Monitorowanie liczby drapieźników w Beskidach odbywa się już po raz trzydziesty, po raz pierwszy taka akcja miała miejsce w roku 1984 – powiedziała Dana Bartošová z Agencji Ochrony Przyrody i Krajobrazu i Zarządu Obszaru Chronionego Krajobrazu Beskidy. – Według ostatnich badań na terenie Beskidów, wliczając także przygraniczne tereny Słowacji, żyje

w tej chwili 8-10 rysów oraz trzy wilki. Nie udało nam się tym razem znaleźć śladów niedźwiedzi – uściśliła.

Beskidy to jedyne na terenie Republiki Czeskiej pasmo górskie, w którym występują wspomniane duże drapieźniki. Jeśli rysia można spotkać także w innych regionach, niedźwiedzie i wilki tylko w Beskidach, do których przychodzą z sąsiedniej Słowacji. W migracji do innych regionów, jak powiedziała Dana Bartošová, barierą jest dla nich sieć dróg z dużym natężeniem ruchu samochodowego oraz kłusownicy. (kor)

Kolejny zakup Słowaków

Spółka Tatry Mountain Resort kupuje większość udziałów w Śląskim Wesołym Miasteczku w Chorzowie. TMR w ciągu pięciu lat zainwestuje w dalszy rozwój lunaparku 120 mln złotych. Zarząd Województwa Śląskiego w poniedziałek wyraził oficjalną zgodę na objęcie przez TMR 75 proc. udziałów w spółce. Pozostałych 25 proc. zostanie przez pięć lat w gestii Wojewódzkiego Parku Kultury i Wypoczynku. Po upływie tego okresu słowacki inwestor będzie miał prawo do ich kupna. Umowa pomiędzy TMR i WPKiW została podpisana we wtorek.

Inwestor był poszukiwany od 2011 roku. Władze województwa liczą na to, że dzięki słowackim inwestycjom park stanie się bardziej nowoczesny. – Po 56 latach jesteśmy świadkami powtórnego narodzin Śląskiego Wesołego Miasteczka dzięki pozyskaniu tak znakomitego inwestora – powiedział Wojciech Saługa, marszałek województwa śląskiego. – W największym i najstarszym polskim parku rozrywki z długoletnimi tradycjami wychowało się kilka pokoleń Polaków. Powierzchnia Śląskiego Weso-

łego Miasteczka jest porównywalna z powierzchnią średniej wielkości lunaparków w Europie Zachodniej. Wierzę, że TMR przywróci Śląskiemu Wesołemu Miasteczku utracony blask i dawną świetność, m.in. dzięki niezawodnemu dostępowi do kapitału, i uczyni z niego nowoczesny ośrodek – skomentował akwizycję Bohuś Hlavatý, prezes zarządu i dyrektor generalny Tatry Mountain Resort. W planach inwestycyjnych Słowaków jest zakup nowych atrakcji, zmiana dizajnu, odnowa zieleni, a także rozbudowa infrastruktury i poszerzenie parkingów. Spółka TMR będzie zarządzała Wesołym Miasteczkiem już od 1 maja.

TMR jest znaczącym graczem na rynku turystycznym. Spółka jest właścicielem ośrodków narciarskich i hoteli w Tatrach Niżnych i Wysokich oraz parku wodnego „Tatralandia” na obrzeżach Liptowskiego Mikulasza. Słowacy, którzy kupili także ostatnio wyciągi w Szczyrku, nie ukrywają, że ich ambicją jest stanie się wiodącym podmiotem w branży turystycznej i rozrywkowej w Europie Środkowej i Wschodniej. (dc)

Niebezpieczna woda

Ciepła woda w instalacjach wodnych i systemach klimatyzacyjnych może stwarzać realne zagrożenie dla zdrowia pacjentów szpitali, domów opieki społecznej i domów emerytów. Wynika to z monitoringu, który w ub. roku przeprowadziła Wojewódzka Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Ostrawie. W tym roku kontrole, które mają na celu wykrycie obecności bakterii legionelli, będą kontynuowane.

Bakterie legionelli, które często zamieszkują wewnętrzne części rur z ciepłą wodą oraz głowice natryskowe pryszniców, wywołują w lepszym przypadku schorzenia górnych dróg oddechowych, tzw. gorączkę Pontiac, w gorszym zaś ciężkie zapalenie płuc. Bakteriom dobrze powodzi się już przy 36 st. C, dlatego też epidemiolodzy badają jakość ciepłej wody właśnie przy tej temperaturze.

Jak wynika z kontroli, które prze-

prowadzono w ub. roku w szpitalach i domach opieki w całym naszym województwie, ciepła woda w tych placówkach pozostawiała wiele do życzenia. Z 74 próbek wody, które pobrano w 25 szpitalach i zakładach opieki zdrowotnej, aż 30 nie spełniało wymaganych norm. W jednym przypadku dopuszczalny limit kolonii bakterii legionelli został przekroczony nawet 5-krotnie. Tym placówkom wojewódzcy epidemiolodzy nakazali odkażenie wody w trybie natychmiastowym.

Według informacji opublikowanych w tym tygodniu przez Stację Sanitarno-Epidemiologiczną w Ostrawie, w tej chwili wszystkie większe placówki opieki zdrowotnej w naszym regionie skutecznie eliminują bakterię legionelli w ciepłej wodzie z wykorzystaniem środków chemicznych, głównie dwutlenku chloru. (sch)

Miss Reneta 2015

Nikola Uhlřová z Gimnazjum i Szkoły Średniej we Frydku-Mistku zwyciężyła w konkursie piękności Miss Reneta 2015, w którym o tytuł ubiegały się uczennice szkół średnich z całej Republiki Czeskiej oraz kilku szkół z Polski i Słowacji. 23. edycja tej prestiżowej imprezy odbyła się w piątek w Hawierzowie pod hasłem „Retro”. Na zdjęciu Miss Reneta 2015, Nikola Uhlřová z Frydku-Mistku, jest z obiema wicemiss: Sarah Karolyiovą z Pilzna i Renátą Pavlikovą z Bruntalu. (kor)

To była historyczna wizyta

Rok 2015 władze Skoczowa ogłosiły Rokiem Jana Pawła II. W miasteczku świętowana jest pierwsza rocznica jego kanonizacji, upamiętniona została 10. rocznica śmierci papieża-Polaka, przede wszystkim jednak wspominana jest 20. rocznica pobytu Ojca Świętego na skoczowskiej Kaplicówce.

Papież zawiązał do Skoczowa 22 maja 1995 r. Do miasteczka nad Wisłą przyleciał z Ołomuńca, gdzie kanonizował bł. Jana Sarkandra. Serię wydarzeń kulturalnych mających uczcić to pamiętne wydarzenie zainaugurowało niedzielne nabożeństwo w kościele św. ap. Piotra i Pawła. Dzień później w miejskiej galerii „Art Adres” przy rynku nastąpiło otwarcie wystawy fotograficznej „Skoczowskie spotkania Jana Pawła II”. – Ponieważ pamięć jest ulotna, a my chcemy zachować ją jak najdłużej również dla przyszłych pokoleń, poprosiłam skoczowian, którzy spotkali się z Janem Pawłem, by udostępniłi nam swe zdjęcia. W efekcie powstała piękna wystawa – mówiła wiceburmistrz Skoczowa, Anna Stefaniak-Bacza.

Poniedziałkowy wernisaż stał się okazją do wspomnień. Emerytowany pastor Andrzej Czyż przypomniał, że to właśnie w Skoczowie papież po raz pierwszy w historii przekroczył próg świątyni protestanckiej, spotykając się w kościele Św. Trójcy z wiernymi wyznania ewangelicko-augsburskiego. – Dopiero potem Jan Paweł II pojechał na Kaplicówkę – przypomnieli zgromadzeni.

Janina Żagan, była burmistrz Skoczowa, która w 1995 r. stała na czele komitetu przygotowującego papieską wizytę, opowiadała o kulisach

Wystawę można oglądać w galerii miejskiej na skoczowskim rynku.

tych przygotowań. – Byłam wówczas świeżo upieczoną urzędniczką i na dzień dobry zostałam rzucona na głęboką wodę. Przysnam, że gdybym dziś dostała taką propozycję, pewnie bym jej nie przyjęła. Dziś bowiem zdaję sobie sprawę z ogromu takiego przedsięwzięcia i towarzyszącej mu

odpowiedzialności. Wtedy jednak zupełnie tego nie rozumiałam i z energią rzuciłam się w wir wydarzeń – mówiła Żagan.

Andrzej Bacza, prezes Stowarzyszenia „Musica Sacra”, przypomniał z kolei, że historycznego wydarzenia nie byłoby bez szalonego pomysłu

kilku osób. – Bo też szaleństwem było jechać do Watykanu i zaprosić papieża do małego Skoczowa. A jednak się udało – mówił.

Jednym z tych, którzy zaprosili Jana Pawła II do Skoczowa był Antoni Kratki. W 1985 r. m.in. dzięki jego zaangażowaniu na Kapliców-

ce ustawiony został krzyż papieski, który dwa lata wcześniej stał na katowickim lotnisku podczas mszy papieskiej.

– W tamtych słusznie minionych czasach za takie rzeczy można się było pożegnać ze stanowiskiem, a ja byłam wówczas zastępcą dyrektora Kieleckiego Przedsiębiorstwa Robót Mostowych. I rzeczywiście wezwano mnie do komitetu miejskiego partii. Stawiłem się, pierwszy sekretarz już czekał. Od słowa do słowa nasza rozmowa stawała się coraz głośniejsza. W końcu mój rozmówca wstał i wypalił: „Ty Kratki, gdybyś mógł, to byś ściągnął papieża do Skoczowa”. Okazuje się więc, że pierwszym, który przepowiedział wizytę Ojca Świętego w naszym mieście, był pierwszy sekretarz PZPR – żartował Kratki.

To, jak wyglądała historyczna wizyta papieża w Skoczowie, będzie można zobaczyć od 27 kwietnia, kiedy to na rynku zostanie otwarta plenerowa wystawa prezentująca zdjęcia wykonane 22 maja 1995 r. W maju na kolejnej wystawie członkowie skoczowskiej grupy fotograficznej zaprezentują własne spojrzenie na miejsca związane z Janem Pawłem II, potem zaś rozpocznie się festiwal „Musica Sacra” i związane z nim koncerty i pokazy filmowe.

WITOLD KOZDŃ

Pod patronatem Elżbiety Ryksy

W Brnie rozpoczęły się w poniedziałek Dni Kultury Polskiej. Impreza ma na celu przedstawienie polskiej kultury: literatury, teatru, filmu, gastronomii. W ich przygotowaniu udział wzięły też Katedra Polonistyki brneńskiego Uniwersytetu Masaryka i Klub Polski „Polonus”. – To na pewno ciekawa i bardzo sympatyczna inicjatywa przede wszystkim Biblioteki Jiřego Mahena, z którą brneńska polonistka od lat współ-

pracuje – powiedziała naszej gazecie poetka Renata Putzlacher, członkini „Polonusa” i wykładowczyni brneńskiej polonistyki. – W tym roku zaś wspólnie z kierownictwem biblioteki postanowiliśmy obrać za patronkę Dni Kultury Polskiej Elżbietę Ryksę, znaną w Republice Czeskiej pod imieniem Elišky Rejčky. Ta czeska i polska królowa, córka polskiego króla Przemysła II, urodziła się w Poznaniu, a zmarła właśnie w Brnie.

Te partnerskie miasta łączy więc nie tylko blisko 50-letnia współpraca, ale też osoba królowej Ryksy, żony dwóch czeskich królów: Wacława II i Rudolfa Habsburga.

Organizatorzy zwrócili się do studentów i wykładowców brneńskiej polonistyki m.in. o przygotowanie wykładu i prezentacji poświęconego Elżbiecie Ryksie, którą zaprezentowali w poniedziałek w Bibliotece Jiřego Mahena. Patronce

tegorocznych Dni Kultury Polskiej i epoce, w której żyła, poświęcone są też liczne wykłady i przedstawienia teatralne (w wykonaniu Szkoły Teatralnej „Lejery” z Poznania oraz brneńskiej aktorki Stanisławy Hořkovej). Ciekawa jest na pewno wystawa pn. „Czeska i polska królowa”, na której można zobaczyć zabytkowe książki z iluminacjami ufundowane przez królową dla klasztorów cysterek w Brnie.

Dniom Kultury Polskiej towarzyszy też mini-festiwal polskich filmów, podczas którego będzie można obejrzeć w dniach 23-25 kwietnia m.in. filmy „Cześć Teresa”, „Miasto 44”, „Ida” czy głośny „Rękopis znaleziony w Saragossie”. W Bibliotece Jiřego Mahena można ponadto oglądać wystawy „Myślące książki” Iwony Chmielowskiej lub „Wrocław oczami »Polonusa«”.

(kor)

Kotki, żółwie i zgubione okulary...

Mali recytatorzy z całego regionu stanęli wczoraj na scenie w czeskocieszyńskim Ośrodku Kultury „Strzelnica”. Odbyła się tam 11. Edycja Przeglądu Recytatorskiego Przedszkoli. Imprezie od początku patronuje i finansuje ją Zarząd Główny Macierzy Szkolnej w RC, a organizacją zajmuje się przedszkole z Lesznej Dolnej.

– Atmosfera zawsze jest bardzo fajna, bo dzieciaki są wspaniałe. To nie jest żaden konkurs, ale przegląd: każde dziecko wygrywa, otrzymuje dyplom i nagrodę książkową – powiedział naszej gazecie prezes Macierzy Szkolnej, Andrzej Russ. Taką formę impreza ma od początku. W końcu dla malucha wizyta na scenie i powiedzenie z pamięci czasem długiego i trudnego wiersza, to nie lada przeżycie.

W środowy poranek w „Strzelnicy” zebrało się aż 39 dzieci z 21 polskich przedszkoli. Przywitała je pomysłodawczyni i organizatorka Przeglądu

recytatorskiego, Maria Przywara, kierowniczka przedszkola w Lesznej Dolnej. Wyciągnęła czarodziejską różdżkę i... – Raz, dwa, trzy, sim sala bim i cała nasza sala zamienia się w krainę bajek i ciekawych postaci – powiedziała. Wkrótce okazało się, co to za posta-

cie. Bohaterami recytowanych przez przedszkolaków wierszy były kotki, żółwie, jeżyki, jaskółki, żrebaki i inne zwierzątka, a także misie czy zgubione okulary. Furorę zrobił przedszkolak z Lesznej Dolnej, recytujący znany wiersz o panu Hilarym, tyle że

w wersji... gwarowej. Na scenie zabrzmiała klasyka polskiej literatury dziecięcej. W tym roku prym wiodły wiersze Juliana Tuwima, Wandy Chotomskiej, Natalii Usenko, Doroty Gellner czy Danuty Wawiłow.

Kto jednak myśli, że dla przed-

szkolaków występ na scenie to duży stres, grubo się myli. Niewielka trema oczywiście była, ale wszyscy młodzi recytatorzy poradzi sobie śpiewająco i każdy bez wyjątku zebrał wielkie brawa.

– Nie znam zbyt dużo wierszy na pamięć, ale ten, który dziś recytowałam, łatwo było mi zapamiętać, nie musiałam się długo uczyć. Na scenie wcale się nie denerwowałam – powiedziała nam po występie Ania Sochacka, pięcioletka z Jabłonkowa, która chwilę wcześniej odtworzyła wierszyk „O żółwiu, który wszystko pamięta”. – Dzieci nie denerwują się, bardzo lubią te występy. Są już przyzwyczajone, bo mamy w przedszkolu różne okazje i spotkania, na których dzieci prezentują wiersze czy piosenki, scena nie jest im obca – potwierdziła Zofia Sikora, kierowniczka jabłonkowskiego przedszkola, która na przegląd przyjeżdża z przedszkolakami każdego roku. (ep)

Przegląd recytatorski to przede wszystkim dobra zabawa.

Na operowej scenie

W sobotę w Hawierzowie odbędzie się finał XIV Festiwalu Piosenki Dziecięcej. W tym samym czasie Tomasz Suchanek, laureat kilku dawniejszych edycji, będzie śpiewał w ostrawskiej operze. Z chórzystą Opery Narodowego Teatru Morawsko-Śląskiego rozmawiamy w jego miejscu pracy – w Teatrze Antoniego Dvořáka.

Ile lat upłynęło od czasu, kiedy brylował pan na koncertach finałowych Festiwalu Piosenki Dziecięcej, reprezentując Polską Szkołę Podstawową w Hawierzowie-Błędownicach?

Po raz pierwszy brałem udział w eliminacjach w pierwszej klasie, czyli przed 22 laty. Śpiewałem w duecie ze starszą koleżanką piosenkę pt. „Ja taki mały, ty taka duża”. Wtedy nie dostaliśmy się do finału. W kolejnych edycjach występowałem już solo i regularnie zdobywałem nagrody – w trzeciej klasie pierwsze miejsce, w piątej tak samo, w siódmej drugie, w dziewiątej ponownie pierwsze.

Od najmłodszych lat kształcił się pan muzycznie?

Od pierwszej klasy uczyłem się w szkole muzycznej gry na fortepianie, od drugiej również śpiewu. Natomiast do festiwalu przygotowała mnie nauczycielka naszej podstawówki, Lidia Pawlas, a po jej przejściu do gimnazjum – Barbara Sedlar.

A po podstawówce wybrał pan konserwatorium...

Niezupełnie. Pierwszy rok zaliczyłem jeszcze w polskim gimnazjum w Karwinie, w międzyczasie zdałem do Konserwatorium Janáčka w Ostrawie na kierunek śpiew klasyczny. Cztery klasy konserwatorium zaliczyłem w Ostrawie,

ostatnie dwie w Pradze. W następnych latach szlifowałem śpiew na Wydziale Sztuki Uniwersytetu Ostrawskiego. W zeszłym roku skończyłem uczelnię. Już w trakcie studiów magisterskich współpracowałem z chórem Opery Narodowego Teatru Morawsko-Śląskiego. Moja specjalizacja to baryton liryczny.

Jak wygląda praca w chórze opery i rozkład dnia chórzysty?

Nasz chór składa się z ok. 35-40 osób, zarówno mężczyzn, jak i kobiet. Występujemy w większości oper, które są w repertuarze. W aktualnym programie znajduje się bodajże dziesięć pozycji. W godzinach przedpołudniowych odbywają się próby. Potem mamy wolne. Jeśli jednak w tym samym dniu zaplanowane jest przedstawienie, to wracamy do teatru.

Czy mieszkańcy Ostrawy lubią operę? Udać się zapelnili widownię?

Dramaturgia ostrawskiej opery koncentruje się ostatnio w większej mierze na nowoczesnym repertuarze. W tym sezonie odbyły się trzy premiery oper napisanych w XX wieku i dwie premiery oper romantycznych. To przekłada się na frekwencję publiczności. Nie mówimy tyłu widzów jak operetki, ale kiedy wystawiamy „Traviatę” czy „Sprzedaną narzeczoną”,

Tomasz Suchanek w foyer Teatru A. Dvořáka.

teatr pęka w szwach. Klasyka po prostu wciąż przyciąga tłumy melomanów. Szkoda tylko, że nowocześniejszy repertuar trafia w nieco mniejsze grono odbiorców.

Na razie śpiewa pan w chórze. Liczy pan na partie solowe?

Wkrótce będę miał pierwszą okazję zaśpiewać solo. W operze „Andrea Chénier” Umberta Giordano, opowiadającej o miłości postępowego poety do szlachcianki w czasach Wielkiej Rewolucji Francuskiej, mam mniejszą solową rolę. Opera ta będzie miała premierę w

czerwcu. Poza tym mam solowe występy w przedstawieniach Uniwersytetu Ostrawskiego, bo nie zawsze udaje się obsadzić wszystkich ról studentami. Obecnie zabieramy się za operę „Przygody Lisiczki Chytruski” Leoša Janáčka, w której zagram postać Harašty. To dla nas szczególne przedstawienie, zostanie bowiem wystawione na tegorocznym międzynarodowym festiwalu „Hukvaldy Janáčka”.

Czy dba pan specjalnie o swój głos?

Oprócz wspólnych prób chó-

ralnych uczestniczę również w ćwiczeniach głosowych z moją profesorem. Śpiewak do końca życia zawodowego musi trenować głos, to tak samo, jak w sporcie. Struny głosowe to też przecież mięśnie. Nie należę natomiast do kategorii śpiewaków, którzy robią wszystko, żeby nie złapać przeziębienia. Tu dużą rolę odgrywa psychika. Mam takich kolegów, którzy panicznie boją się przeziębienia, a prawie regularnie przed każdym koncertem chorują (śmiech).

Ma pan wymarzoną scenę, na której chciałby pan kiedyś w przyszłości wystąpić?

Fajnie byłoby wcielić się w postać mojego ulubionego Hrabiego z opery „Wesele Figara” na deskach Teatru Stawowskiego w Pradze. Sam Mozart dyrygował tam premierę „Dona Giovanniego”. To byłoby wręcz magiczne przeżycie.

Libretta oper pisane są najczęściej w obcych językach. Jak pan sobie z tym radzi?

Najczęściej śpiewamy po włosku, rosyjsku, są opery francuskie, angielskie. Wszystkiego da się nauczyć, choć nie znam wszystkich tych języków. Na uniwersytecie mieliśmy tylko zajęcia z włoskiego. Nie miałem jeszcze natomiast okazji śpiewać w operze po polsku.

Rozmawiała:
DANUTA CHLUP

Dzieciom potrzebny jest autorytet

Rozmawiamy z Ewą Chotomską, która w tym tygodniu spotkała się z młodymi czytelnikami na Zaolziu. W wywiadzie dla „Głosu Ludu” pisarka, autorka tekstów piosenek dla dzieci i scenarzystka opowiada, jaki przypadek sprawił, że rozpoczęła pracę w telewizji i poszła – choć nieco okrężną drogą – w ślady mamy, znanej pisarki dla dzieci Wandy Chotomskiej. Wspomina lata 80. i 90. w Polskiej Telewizji i programy, które dzieci – dziś już dorośli – pamiętają do dziś.

Na pani spotkaniach autorskich świetnie bawią się nie tylko dzieci, ale także ich rodzice, którzy wychowali się na telewizyjnym „Tik-Taku” i piosenkach Fasolek. Czy dzisiejsze dzieci można zainteresować, zabawić i przekazać im coś wartościowego w ten sam sposób?

Staram się, żeby było tak samo. Książka posiada niepowtarzalny urok, chociaż dzisiaj dzieci chętniej sięgają po komputery i tablety. Mimo wszystko staram się poprzez zabawy związane z książką i piosenkami choć trochę dzieci rozbawić i zachęcić, żeby rozwijały swoją fantazję i – oczywiście – żeby sięgały po książki, bo każda książka to skarbnica wiedzy – bez tego nie da się wychować żadnego człowieka.

Czy to za sprawą mamy zajęła się pani twórczością dla dzieci?

Nie. Nigdy nie sądziłam, że będę robiła coś podobnego do tego, czym zajmuję się moja mama. Na studia wybrałam się na germanistykę. Interesowałam się niemiecką literaturą dla dorosłych, ale jak przyszło do pisania pracy magisterskiej, to został mi narzucony temat niemieckojęzycznej literatury dla dzieci. To były okropne, enerdownskie książki, straszna literatura... Po studiach zaczęłam pra-

Ewa Chotomska

cę w telewizji w dziale kontaktów z zagranicą, zajmowałam się gośćmi z zagranicy, początkowo więc nie miałam nic wspólnego z pracą dla dzieci. Czasami odwiedzałam studio telewizyjne i tak mi się podobała tamtejsza atmosfera, że parę razy przemknęło mi nawet przez myśl, że chciałabym tam kiedyś pracować. Do programu trafiłam przez przypadek. Razem z Andrzejem Grabowskim wymyśliłam nową wersję „Tik-Taka”. To on miał być panem Tik-Takiem, ale

nie bardzo garnął się do występowania, powiedział: „chodź ze mną, to będzie różniej”. I tak to się jakoś wszystko złożyło, naprawdę przez przypadek, moja mama nie maczała w tym palców. Jednak kiedy zaczęłam robić programy dla dzieci, czasem konsultowałam się z nią i trochę pomagała mi warsztatowo. Kiedy pisałam jedną z pierwszych piosenek, mama zobaczyła tekst i poradziła, że w piosence oprócz tego, że powinien być rym, powinna być też zabawa, jakiś żart. Wte-

dy napisałam piosenkę „Mydło lubi zabawę”. Niedługo może spełni się moje marzenie, żebyśmy wydały z mamą wspólną książkę. To będzie mała książeczka – dwie historyjki na dobranoc, z jednej strony będzie moja część, z drugiej mamy, może dołączymy też kołysanki na płytce.

Chociaż już jakiś czas temu zniknęła pani z telewizji, nadal utrzymuje pani kontakt z dziećmi i tworzy dla najmłodszych?

Z kolegami, m.in. Andrzejem Grabowskim i kompozytorem Krzysztofem Marcem (drugim po Andrzejku Panem Tik-Takiem), stworzyliśmy w 1983 roku zespół Fasolki, który istnieje do dziś, a my cały czas z nim pracujemy, piszemy dla Fasolek i nagrywamy nowe piosenki.

Jak ocenia pani dzisiejszą ofertę telewizyjną dla dzieci?

Wolę na ten temat nic nie mówić... nie jest dobrze. W telewizji komercyjnej wszystko musi być szybko, musi być kolorowo, nie zawsze mądrze, musi być śmiesznie, czasami strasznie. Rok temu Telewizja Polska uruchomiła kanał TVP abc – na początku puszczała same powtórki, bo nie miała czym zapełnić czasu antenowego, teraz produkuje już parę nowych rzeczy.

Trudno jest jednak w tej chwili znaleźć sponsora, który chciałby te rzeczy produkować, a wiadomo, że program dzisiaj jest tak drogi, że bez pieniędzy z zewnątrz nie da się zrobić nic dobrego. Cieszę się, że w czasach, kiedy ja pracowałam w telewizji, nie było tylu kanałów, nie było komputerów i dla dzieci oglądających programy, które tworzyliśmy (a redakcja dla dzieci Telewizji Polskiej wydawała ponad 20 premier tygodniowo) było to duże przeżycie. Oferta była bardzo szeroka, a ci, którzy nas oglądali, do dzisiaj tu doceniają. Dzieci przyzwyczyły się do tych programów i mogły mieć jakichś swoich bohaterów. Dzisiaj ci bohaterowie zmieniają się co pięć minut. A dzieciom potrzebny jest autorytet, który się z nimi spotka chociażby przez tę telewizyjną szybkość. Wiem na przykład, że kiedy realizowaliśmy akcję „zabek” i w wesoły, zabawny sposób mówiliśmy, że trzeba mieć zęby, to dzieci rzeczywiście się do tego stosowały. Dzisiaj już jest z tym wszystkim coraz gorzej. Coraz gorzej jest też z rodzicami, bo rodzice są dziś strasznie zajęci, zapracowani i mało czasu poświęcają swoim pociechom, a dzieci mają za dużo bodźców z zewnątrz.

ELŻBIETA PRZYCZKO

W Adampolu niepokój o przyszłość

Ośrodek polskości w Turcji, Adampol, kiedyś wieś pod Stambulem, od roku jest częścią jednej z dzielnic tej wielkiej metropolii. Reforma ta niepokoi mieszkańców, ale w ich codziennym życiu nie zaszyły na razie większe zmiany.

Adampol, po turecku Polonezkoey (dosłownie „polska wieś”), jest położony kilkadziesiąt kilometrów od Stambułu. Kontrast z głośną i zatłoczoną metropolią jest przytłaczający. Adampol jest otoczony przez niewielkie, zalesione wzgórza, w pobliżu są łąki, strumyki; w centrum mały kościółek i cmentarz z polskimi nazwiskami. Przypomina bardziej ciche, odizolowane od większych ośrodków miejscowości w Beskidzie Niskim niż podmiejską część Stambułu. W marcu zeszłego roku w wyniku reformy administracyjnej wiele okolicznych miejscowości, w tym Polonezkoey, zostało wchłoniętych przez różne dystrykty nadborskiego giganta. – Kiedyś nasza niezależność była prawdziwa, mieliśmy własnego wójta, obecnie jesteśmy uzależnieni od władz w Stambule – tłumaczy w rozmowie z Polską Agencją Prasową mieszkańcy. Nikt nie chce jednak otwarcie krytykować zmian. Niektórzy nieśmiało mówią o swoich obawach.

Wójt nadal jest, ale jak sam deklaruje, jego rola jest obecnie symboliczna. Rodzina pełniąc tę funkcję Fryderyka Nowickiego, jak większość tutejszych Polaków, mieszka tu od pokoleń (jego od piątego). – Prawo się pozmięniało. Sami się rządzyliśmy, a teraz jesteśmy częścią Stambułu. Co miał wójt pod ręką, przejął powiat (odpowiednik

Dom Pamięci Zofii Ryży w Adampolu. Miejscowość w marcu tego roku odwiedził minister spraw zagranicznych, Grzegorz Schetyna.

dzielnicy), a więc pieniądze i majątek. Teraz dzwoniemy, piszemy, jeżeli czegoś potrzebujemy. Zobaczmy, jak będzie to wyglądać – podkreśla Nowicki.

Mieszkańcy boją się, że w okolicy zaczną powstawać duże obiekty turystyczne; zachętą jest pobliski park narodowy, bliskość wybrzeża Morza Czarnego (ok. 20 kilometrów) oraz od Bosforu (ok. 15 km.). Adampol już dawno zaczął przekształcać się z wioski rolniczej w turystyczną. Na razie dominują drobne pensjonaty, kameralne restauracje i herbaciarnie. Wiele z nich prowadzą Polacy. Nasi rodacy twierdzą, że nie mają problemu z zachowaniem tożsamości. – Robimy to skutecznie od ponad 170 lat. Zachowujemy wiarę i tra-

dycję. Rodzą się kolejne pokolenia Polaków. Mój syn jest siódmym pokoleniem – opowiada Nowicki.

W samej miejscowości osób polskiego pochodzenia jest około 80, a Turków około 700. Częściej tu słychać nawoływanie muezzina niż dźwięk dzwonów. Ale konfliktu między dwiema społecznościami – jak zapewniają mieszkańcy – nie ma. Ksiądz Dariusz Wiśniewski, franciszkanin, pochodzi z Koszalina, mieszka w klasztorze w Stambule, stamtąd od ośmiu lat przyjeżdża na nabożeństwa do Adampola. W rozmowie z PAP podkreśla, że na zachodzie Turcji katolicy nie odczuwają żadnych szykan, ale na wschodzie kraju jest znacznie gorzej. Przyznaje, że da się odczuć zmiany związane

z coraz większą rolą islamu w życiu publicznym.

– Obecny rząd czuje się bardziej związany z islamską tradycją i religią. Wprowadzają do prawodawstwa pewne elementy muzułmańskiej tradycji. Dla mniejszości nie ma to większego znaczenia. Kościół katolicki nie jest przez państwo uznany, nigdy nie był i do dzisiaj nie jest. To był i jest duży problem, bo to ogranicza nasze możliwości działania – podkreśla.

Jeśli chodzi o Polonezkoey zabiegi wiernych przyniosły skutek. – Uzyskaliśmy prawo własności do kościoła. Powołaliśmy w Polonezkoey stowarzyszenie na gruncie prawa tureckiego i dzięki wsparciu naszej ambasady, a nawet polskich najwyż-

szych władz państwowych, uzyskaliśmy prawo własności do budynku i ogrodu. To daje pewną gwarancję, że kościół pozostanie dla potrzeb miejscowej wspólnoty polonijnej, katolickiej – mówi ks. Wiśniewski.

Parafia w Adampolu liczy około 30-40 wiernych. Większość z nich to mieszkańcy miejscowości; na msze święte w sobotę wieczorem także przyjeżdżają mieszkańcy Stambułu. – Liturgia odbywa się w języku polskim, ale wprowadzamy też elementy języka tureckiego, dlatego że nie wszyscy biegle władają polskim. Prowadzimy też katechezy w języku polskim i zajęcia języka polskiego dla dzieci – dodaje duchowny.

Adampol – dziś Polonezkoey – został założony w 1842 roku przez Adama Czartoryskiego, byłego prezesa powstańczego Rządu Narodowego, przywódcy emigracyjnego stronnictwa politycznego. Od imienia założyciela miejscowość otrzymała swoją nazwę – Adam-koj, znaczy Adamowa Wioska, w skrócie Adampol.

Książe Adam Czartoryski chciał tu utworzyć drugi polski ośrodek emigracyjny po Paryżu. W tym celu wysłał swojego przedstawiciela, Michała Czajkowskiego, do Turcji. Michał Czajkowski – po przejściu na islam w 1850 r. znany jako Mehmed Sadyk Pasza – wykupił od zakonu lazarystów obszar leśny, na którym miał w przyszłości powstać Adampol.

Na początku wioskę zamieszkiwało 12 osób, a w największym swoim rozkwicie liczyła 220 osób. Z biegiem lat do Adampola trafiali emigranci z powstania listopadowego, następnie z wojny krymskiej w 1853 r., później uciekinierzy z Syberii. Pierwsi mieszkańcy zajmowali się rolnictwem, hodowlą oraz leśnictwem, później rozwinęła się turystyka.

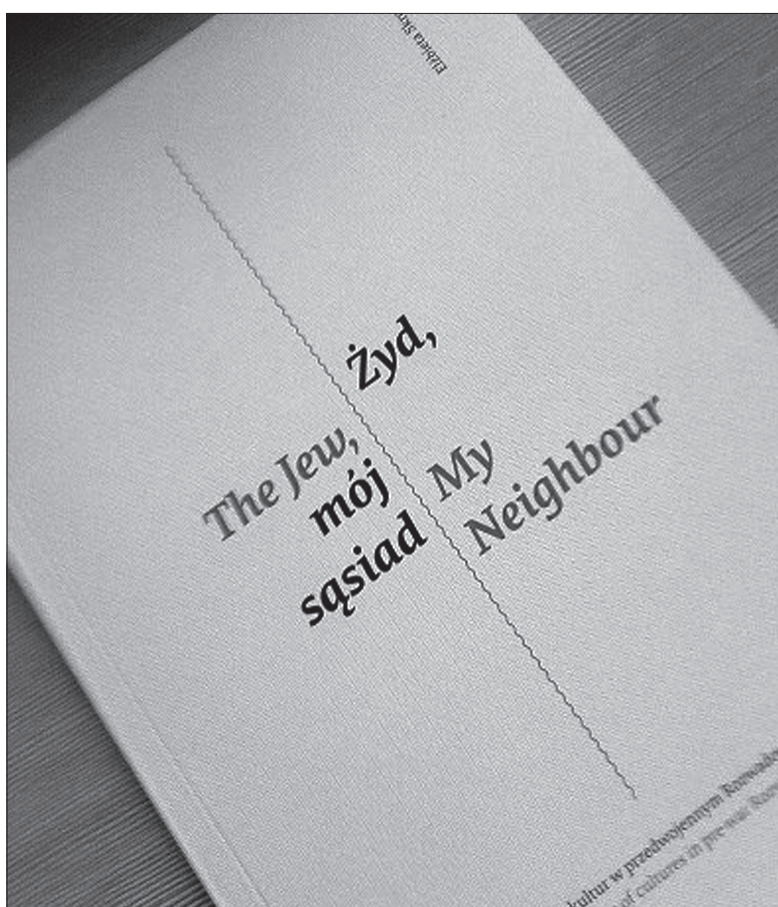
Książka ze Stalowej Woli została lekturą kanadyjskich studentów...

Obszerne fragmenty wydanej przez Muzeum Regionalne w Stalowej Woli książki „Żyd, mój sąsiad. Dialog kultur w przedwojennym Rozwadowie” znalazły się wśród lektur wybranych dla studentów Uniwersytetu Concordia w Montrealu. Z publikacji skorzysta 60 studentów uczestniczących w kursie „Literatura i Holocaust”, prowadzonym przez profesora Normana Ravvina, znawcę kultury i literatury żydowskiej. Zajęcia przewidziane są na semestr zimowy.

Autorka książki Elżbieta Skromak ze stalowowskiego muzeum przyznała, że profesor przygotował dla uczestników kursu specjalny materiał, takie kompendium wiedzy, w którym znalazły się obszerne fragmenty z jej książki „Żyd, mój sąsiad. Dialog kultur w przedwojennym Rozwadowie”, a także fragmenty publikacji innych autorów. Kompendium ma być pomocne dla studentów przy poznawaniu tematyki dotyczącej literatury i Holocaustu.

W kompendium zebranych przez prof. Ravvina znalazły się m.in. fragmenty książki dotyczące stereotypów, mitów na temat Żydów, wizerunku Żydów, utrwalonego w pamięci mieszkańców Rozwadowa (obecnie dzielnicy Stalowej Woli, dawniej samodzielnego miasta). Autorka oparła się na relacjach ludzi urodzonych w latach 1924-1934 oraz wspomnieniach Polaków i Żydów z Rozwadowa.

„Żyd, mój sąsiad. Dialog kultur w przedwojennym Rozwadowie” jest pokłosiem badań etnologicznych „Sąsiedzi. Dialog kultur w przedwojennym Rozwadowie”, które były prowadzone w latach 2007-2012

Książka, która przekroczyła ocean...

przez Elżbietę Skromak. W kompendium znalazł się także wstęp do książki napisany przez dr. hab. Leszka Hońdę z Instytutu Judaistyki Uniwersytetu Jagiellońskiego, który sprawował redakcję naukową nad publikacją.

Hońdo we wstępie do książki napisał, że w pamięci mieszkańców związanych z przedwojennym Rozwadowem zachowały się różne obrazy Żydów, ich dawnych sąsiadów: kolegów i koleżanek ze szkolnej ławy, handlowców i rzemieślników.

– Prace badawcze pozwoliły w dużym stopniu na nowo odkryć zapomnianą społeczność rozwadowską, bowiem rozwadowianie udzielający wywiadów pamiętali wiele szczegółów z życia, dotyczących przedwojennej symbiozy Polaków i Żydów, jak również mrocznego czasu Holocaustu. Z opowieści i wspomnień wyłonił się ciekawy, nieistniejący już świat małego przedwojennego miasteczka, gdzie ludność polska i żydowska żyła w sąsiedztwie; świat, który w brutalny sposób zniszczył wybuch II wojny światowej i okrucieństwo, jakie niósł ze sobą niemiecki nazizm – można przeczytać we wstępie.

Publikacja wydana została w dwóch językach: polskim i angielskim. Wzbogacono ją ponadto archiwalnymi i współczesnymi zdjęciami oraz planem Rozwadowa. – Nie wiem, jak książka mojego autorstwa trafiła w ręce prof. Ravvina, ale bardzo się cieszę z tego. Pochlebiamy mi to, że uznał ją za pomocną na swoich zajęciach – przyznała Skromak.

Wyraziła przypuszczenie, że profesor usłyszał o publikacji od innych naukowców – np. z uniwersytetu w Holandii, którzy jakiś czas wcześniej odwiedzili muzeum w Stalowej Woli i zapoznali się z książką.

Z kolei dyrektorka muzeum Lucyna Mizera zauważyła, że stalowowska książka poświęcona Żydom „do Kanady trafiła w ubiegłym roku i tam wzbudziła zainteresowanie”. Dodała, że muzeum w ciągu roku wydaje kilkanaście publikacji, z których większość jest wynikiem badań pracowników tej placówki.

Rubryka „Więści Polonijne” powstaje dzięki współpracy między „Głosem Ludu” i Polską Agencją Prasową.

CZWARTEK 16 kwietnia

 TVC 1

5.59 Studio 6 9.00 Hubert i Staller (s.) 9.50 Podróż po Jawie 10.25 Hobby naszych czasów 10.55 Kawałek nieba 12.00 Południowe wiadomości 12.30 Sama w domu 14.00 Doktor Quinn (s.) 14.50 Chorwackie parki narodowe 15.05 Kojak (s.) 15.55 Hubert i Staller (s.) 16.45 Podróżomania 17.15 AZ kwiz 17.40 Czarne owce 18.00 Wiadomości regionalne 18.25 Mniej znaczy więcej 18.55 Prognoza pogody, wiadomości, sport 20.00 Opowiadaj (s.) 20.55 Gejzer 21.25 Pr. dyskusyjny M. Jilkovej 22.25 Motyw (s.) 23.10 Policja kryminalna Paryż (s.) 23.55 LekarKA 0.50 AZ-kwiz.

 TVC 2

5.59 Dzień dobry 8.30 Zaczarowane przedszkole 9.00 Kosmos 9.45 Historie martwych wojowników 10.35 Lotnicze katastrofy 11.25 Moja osobista wojna 11.50 Przewód pokarmowy 12.40 Kabaczki i dynie - czy wiemy, co jemy? 13.15 Tajemnice zmarłych 14.00 Ren - droga od źródła do ujścia 14.45 Chcesz je? 14.50 Namiot w Astanie 15.40 Żydzi 16.35 Największe kłęski żywiołowe 17.25 Cudowna planeta 18.15 Amator przygód 18.45 Wieczorynka 18.55 Błękitna planeta 19.50 Wiadomości w j. migowym 20.00 Wręczenie nagród Anděl 2014 21.55 Regionalne podróże 22.25 Brama śmierci 22.55 W imię ojczyzny (s.) 23.40 Queer 0.05 Młot o niepokalanym poczuciu.

 NOVA

5.55 Śniadanie z TV Nova 9.15 Ulica (s.) 10.10 Zamienimy się żonami 11.25 Dwóch i pół (s.) 11.50 Tescoma ze smakiem 12.00 Południowe wiadomości 12.25 Dowody zbrodni (s.) 13.25 Bez śladu (s.) 14.20 Mentalista (s.) 15.15 Przychodnia w różnym ogrodzie (s.) 16.30 Dwóch i pół (s.) 17.00 Popołudniowe wiadomości, sport, pogoda 17.30 Kryminalne zagadki Miami (s.) 18.30 Ulica (s.) 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.20 Przychodnia w różnym ogrodzie (s.) 21.30 Bach! 22.15 Człowiek demolka (film) 0.20 Kryminalne zagadki Miami (s.) 1.05 Mentalista (s.).

 PRIMA

6.30 Jewel Pet (s. anim.) 7.00 Winx Club (s. anim.) 7.40 M.A.S.H. (s.) 9.25 Strażnik Teksasu (s.) 10.25 Julie Lescaut (s.) 12.25 Obwód Wolffa (s.) 13.30 Komisarz Rex (s.) 14.40 Wiatr nad rzeką (film) 16.45 Pr. rozrywkowy 18.00 Nakryto do stołu! 18.55 Wiadomości, wiadomości kryminalne 19.55 VIP wiadomości 20.15 Śluby w Wenecji (s.) 21.35 Kto jest kim 22.35 Pr. kulinarny 23.55 Prawo i porządek (s.) 0.55 Zabójcze umysły (s.).

PIĄTEK 17 kwietnia

 TVC 1

5.59 Studio 6 9.00 Hubert i Staller (s.) 9.50 Podróż po Madagaskarze 10.35 Chłopaki w akcji 11.05 Opowiadaj (s.) 12.00 Południowe wiadomości 12.30 Sama w domu 14.00 Doktor Quinn (s.) 14.45 Trup w każdej szafie (film) 16.30 Łopatologicznie 17.30 AZ kwiz 18.00 Wiadomości regionalne 18.25 Mniej znaczy więcej 18.55 Prognoza pogody, wiadomości, sport 20.00 Królowa z młyna (bajka) 21.50 Wszystko-party 22.45 Koto pełne gwiazd 23.40 Zawodowcy (s.) 0.35 AZ kwiz.

 TVC 2

5.59 Dzień dobry 8.30 Zaczarowane przedszkole 9.00 Królestwo natury 10.20 Wyższa zasada (film) 12.10 Żydzi 13.10 Dzika Ameryka 14.00 Chcesz mnie? 14.25 Historie martwych wojowników 15.15 Przygody nauki i techniki 16.00 Tragiczna

kolizja 16.55 City Folk 2014 - Rotterdam 17.20 Nasze pochodzenie: Kości 18.15 Podróż po Bahrajnie 18.45 Wieczorynka 18.55 Fenomen Underground 19.50 Wiadomości w j. migowym 20.00 Cudowna planeta 20.55 Pan Selfridge (s.) 21.45 Muszę cię uwieść (film) 23.15 Uwięzieni 0.05 Lotnicze katastrofy.

 NOVA

5.55 Śniadanie z TV Nova 9.15 Ulica (s.) 10.10 Przychodnia w różnym ogrodzie (s.) 11.25 Dwóch i pół (s.) 11.50 Tescoma ze smakiem 12.00 Południowe wiadomości 12.30 Dowody zbrodni (s.) 13.25 Bez śladu (s.) 14.25 Mentalista (s.) 15.15 Przychodnia w różnym ogrodzie (s.) 16.35 Dwóch i pół (s.) 17.00 Popołudniowe wiadomości, sport, pogoda 17.30 Kryminalne zagadki Miami (s.) 18.30 Ulica (s.) 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.20 Libaś jako dąbel (film) 22.40 Chętni na kasę (film) 0.40 Kryminalne zagadki Miami (s.).

 PRIMA

6.30 Jewel Pet (s. anim.) 7.00 Winx Club (s. anim.) 7.35 M.A.S.H. (s.) 9.20 Strażnik Teksasu (s.) 10.20 Julie Lescaut (s.) 12.25 Obwód Wolffa (s.) 13.30 Komisarz Rex (s.) 14.40 Dziecko szczęścia (film) 16.45 Pr. rozrywkowy 18.00 Nakryto do stołu! 18.55 Wiadomości, wiadomości kryminalne 19.55 VIP wiadomości 20.15 Woda dla słoni (film) 22.45 Niebezpieczna dzielnica (film) 0.35 Porwanie dziecka (film).

SOBOTA 18 kwietnia

 TVC 1

6.00 Bananowe rybki 6.25 Ziola 6.50 Zauroczenie (s.) 7.45 Łopatologicznie 8.40 Trzecie piętro (s.) 9.45 Gejzer 10.15 Wszystko-party 11.10 Ojciec Brown (s.) 12.00 Tydzień w regionach 12.25 Hobby naszych czasów 13.00 Wiadomości 13.05 O łabędziu (bajka) 14.05 Biedna muzyka (bajka) 15.10 Historie sław 16.05 Ducháček to załatwi (film) 17.30 Hercules Poirot (s.) 18.25 Chłopaki w akcji 18.55 Prognoza pogody, wiadomości, sport 20.00 Godzina prawdy 21.00 Afrykanin (film) 22.35 Port lotniczy 1975 (film) 0.20 Miejsce zbrodni - Schimanski.

 TVC 2

6.00 Teleranek 6.05 Atlas zwierząt 6.35 3-2-1 Pingwiny! 7.00 Mikołajek 7.15 Show Garfielda 7.30 Studio Kolega 9.00 Nasza wieś 9.30 Ta nasza kapela 9.55 Folklorika 10.25 Amator przygód 10.55 Stulecie latania 11.45 W wirze wojny 12.35 Auto Moto Rewia 13.00 Czeskie wsie 13.20 Kraj szlaku kadzidlanego 13.45 Babel 14.10 Urok szatana (film) 15.45 Magiczne góry 16.05 Kamera w podróży 17.00 Człowiek wydra 17.55 Cudowna planeta 18.45 Wieczorynka 19.00 Namiot w Astanie 19.50 Wiadomości w języku migowym 20.00 Jeźdźcy niebios (film) 21.40 Wyzwolenie (film) 23.05 Bates Motel (s.) 23.50 Walka o skarb Yankee Zephyr (film).

 NOVA

6.10 Oggy i karaluchy (s. anim.) 6.30 Monsuno (s. anim.) 6.55 Król dżungli (s. anim.) 7.20 Looney Tunes (s. anim.) 7.45 Tom i Jerry (s. anim.) 8.10 Pingwiny z Madagaskaru (s. anim.) 8.40 Doskonały świat (s.) 9.45 Przyprawy 10.45 Dzwoni do TV Nova 11.20 Jak stracił chłopaka w 10 dni (film) 13.35 Zamienimy się żonami 15.05 Z ust do ust (film) 17.05 Poradnik domowy 18.15 W kuchni u Haliny 18.50 Helena (s.) 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.20 Last Vegas (film) 22.35 Alex Cross (film) 0.20 Ognista młodość (film).

 PRIMA

6.00 Wiadomości 6.45 Jewel Pet 7.15 Jake i piraci z Nibylandii (s. anim.) 7.50 Salon samochodowy 9.20 Woda

dla słoni (film) 11.55 Dziewczyna do zabicia (film) 14.15 Morderstwa w Midsomer (s.) 16.25 Gondici, s.r.o. 17.35 Jak zbudować marzenie 18.55 Wiadomości 20.15 Kochamy Czechy 22.00 Tajna broń (film) 0.20 Jak zostać gwiazdą (film).

NIEDZIELA 19 kwietnia

 TVC 1

6.00 Ciekawostki z regionów 6.30 Zauroczenie (s.) 7.25 Ducháček to załatwi (film) 8.50 Łopatologicznie 9.45 Kalendarium 10.00 Kamera na szlaku 10.30 Obiektyw 11.05 Plac (s.) 12.00 Pytania V. Moravca 13.00 Wiadomości 13.05 O królewiczu Ofermie (bajka) 14.05 Bajka o spełnionych marzeniach 15.25 Morderstwo inż. Čerta (film) 16.40 Dziki kraj (s.) 18.25 Ziola 18.55 Prognoza pogody, wiadomości, sport 20.00 Postrzyżyny (film) 21.35 168 godzin 22.10 Aksamitni mordercy (film) 23.25 Sprawy inspektora Lynleya (s.) 0.55 Policja kryminalna Paryż (s.).

 TVC 2

6.00 Teleranek 6.05 Atlas zwierząt 6.40 3-2-1 Pingwiny! 7.00 Mikołajek 7.15 Show Garfielda 7.30 Studio Kolega 9.00 Czechosłowacki tygodnik filmowy 9.10 Poszukiwania czasu utraconego 9.35 Znane i nieznanne historie czeskich zamków 9.55 Wzlot i upadek NSDAP 10.45 Nie poddawaj się 11.40 Chcesz mnie? 12.10 Królestwo natury 12.35 Słowo na niedzielę 12.40 Magazyn chrześcijański 13.10 Przez ucho igielne 13.35 Magazyn religijny 14.05 Południowa Korea 14.30 Podróż po Bahrajnie 15.00 Wyciągi wielbłądów 15.55 Tajlandia 16.40 Na pływalni z F. Dvořakiem 17.05 Dzika Ameryka 17.55 Odbić się od dna 18.45 Wieczorynka 18.55 Tajemnice zmarłych 19.50 Wiadomości w języku migowym 20.00 Zabójczy widok (film) 22.10 Mój pies Killer (film) 23.40 Fenomen Underground 0.35 Siostra Jackie (s.).

 NOVA

6.10 Oggy i karaluchy (s. anim.) 6.30 Monsuno (s. anim.) 6.55 Król dżungli (s. anim.) 7.20 Tom i Jerry (s. anim.) 8.10 Kung Fu Panda: Legenda o niezwykłości (s. anim.) 8.40 O tańczących królowiach (bajka) 9.50 Dwóch i pół (s.) 10.15 Weekend 11.15 Agent Cody Banks (film) 13.15 Pół domu bez narzeczonego (film) 14.55 Wysoka fala (film) 17.05 Był sobie glina III (film) 18.50 Helena (s.) 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.20 Policja Modrava (s.) 21.30 Mistrzostwa powiatu (s.) 22.05 Odlamki 22.45 Mission: Impossible II (film) 1.00 Kryminalne zagadki Nowego Jorku (s.).

PRIMA

6.00 Wiadomości 7.10 Jewel Pet (s. anim.) 7.40 Jake i piraci z Nibylandii (s. anim.) 8.15 Tajemnice wojny 9.20 Prima Zoom Świat 9.55 Dwóch policjantów (s.) 11.00 Partia 11.45 Poradnik domowy 13.30 Big Ben (s.) 15.45 Morderstwa w Midsomer (s.) 18.00 Pr. kulinarny 18.55 Wiadomości 20.15 Alicja w Krainie Czarów (film) 22.30 Kiedyś mnie znajdziesz (film) 0.45 Hawaiki 5-0 (s.) 1.40 Tajemnice wojny.

PONIEDZIAŁEK 20 kwietnia

 TVC 1

5.59 Studio 6 9.00 Hercules Poirot (s.) 9.55 Podróż po Gran Canarii 10.30 168 godzin 11.00 Świat rekordów i ciekawostek 12.00 Południowe wiadomości 12.30 Sama w domu 14.00 Doktor Quinn (s.) 14.45 Pogotowie kulinarne 15.05 Postrzyżyny (film) 16.45 Podróżomania 17.15 AZ kwiz 17.40 Czarne owce 18.00 Wiadomości regionalne 18.25 Mniej znaczy więcej 18.55 Prognoza pogody, wiadomości, sport 20.00 Praskie panoptikum (s.) 21.00 Reporterzy TVC 21.45 Kryminalista (s.) 22.40 Na tropie 23.10 Zawodowcy (s.) 0.00 AZ kwiz.

 TVC 2

5.59 Dzień dobry 8.30 Zaczarowane przedszkole 9.00 Kamera w podróży 9.55 Południowa Korea 10.20 Regionalne podróże 10.50 Błękitna planeta 11.40 Babel 12.05 Magazyn religijny 12.35 Klucz 13.05 Czechosłowacki tygodnik filmowy 13.15 Największe kłęski żywiołowe 14.05 Tajemnice II wojny światowej 14.55 Tragiczna kolizja 15.50 Człowiek wydra 16.45 Walcz albo umieraj 17.30 Upadek rzeszy Inków 18.20 Znane i nieznanne historie czeskich zamków 18.45 Wieczorynka 19.00 Kosmos 19.50 Wiadomości w j. migowym 20.00 W wirze wojny 20.50 Nowe granice latania 21.45 Tajemnice Santa Vittoria (film) 0.00 Wolf Creek (film).

 NOVA

5.55 Śniadanie z TV Nova 9.15 Ulica (s.) 10.05 Policja Modrava (s.) 11.20 Odlamki 11.50 Tescoma ze smakiem 12.00 Południowe wiadomości 12.35 Dowody zbrodni (s.) 13.30 Bez śladu (s.) 14.25 Mentalista (s.) 15.20 Przychodnia w różnym ogrodzie (s.) 16.30 Dwóch i pół (s.) 17.00 Popołudniowe wiadomości, sport, pogoda 17.30 Kryminalne zagadki Miami (s.) 18.30 Ulica (s.) 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.20 Lekarze z Początków (s.) 21.30 Mentalista (s.) 22.30 Kryminalne zagadki Las Vegas (s.) 23.25 The Following (s.) 0.15 Kryminalne zagadki Miami (s.).

 PRIMA

6.30 Jewel Pet (s. anim.) 7.00 Winx Club (s. anim.) 7.40 M.A.S.H. (s.) 9.25 Strażnik Teksasu (s.) 10.25 Julie Lescaut (s.) 12.25 Obwód Wolffa (s.) 13.30 Komisarz Rex (s.) 14.40 Miłość przede wszystkim (film) 16.45 Pr. rozrywkowy 18.00 Nakryto do stołu! 18.55 Wiadomości, wiadomości kryminalne 19.55 VIP wiadomości 20.15 Powroty do domu (s.) 21.35 Top Star magazyn 22.45 W kręgu przyjaciół (film) 0.40 Firma (s.).

WTOREK 21 kwietnia

 TVC 1

5.59 Studio 6 9.00 Pr. rozrywkowy 9.55 Podróż po Sycylii 10.25 Reporterzy TVC 11.05 Historie sław 12.00 Południowe wiadomości 12.30 Sama w domu 14.00 Doktor Quinn (s.) 14.50 Chorwackie parki narodowe 15.05 Kojak (s.) 15.55 Grubas (s.) 16.45 Podróżomania 17.15 AZ kwiz 17.40 Czarne owce 18.00 Wiadomości regionalne 18.25 Mniej znaczy więcej 18.55 Prognoza pogody, wiadomości, sport 20.00 Opowiadaj (s.) 20.55 Światowcy (film) 22.35 Morderstwo inż. Čerta (film) 23.50 Ojciec Brown (s.) 0.35 AZ kwiz.

 TVC 2

5.59 Dzień dobry 8.30 Zaczarowane przedszkole 9.00 Wyciągi wielbłądów 9.55 Nasze pochodzenie 10.50 Upadek rzeszy Inków 11.45 Amator przygód 12.10 Nie poddawaj się 13.05 Auto Moto Rewia 13.35 Magiczne góry 13.50 Wzlot i upadek NSDAP 14.40 Przygody nauki i techniki 15.30 Tajemnice zmarłych 16.15 Tajemnice II wojny światowej 17.10 Kosmos 17.55 Błękitna planeta 18.45 Wieczorynka 19.00 Ren - droga od źródła do ujścia 19.50 Wiadomości w j. migowym 20.00 Wzlot i upadek NSDAP 20.55 Ostatni pociąg (film) 22.55 Moja osobista walka 23.25 Lotnicze katastrofy 0.15 Miasto kocic (s.) 0.35 Luther (s.) 1.30 Żydzi.

 NOVA

5.55 Śniadanie z TV Nova 9.15 Ulica (s.) 10.05 Lekarze z Początków (s.) 11.25 Dwóch i pół (s.) 11.50 Tescoma ze smakiem 12.00 Południowe wiadomości 12.30 Dowody zbrodni

(s.) 13.25 Bez śladu (s.) 14.20 Mentalista (s.) 15.15 Przychodnia w różnym ogrodzie (s.) 16.35 Dwóch i pół (s.) 17.00 Popołudniowe wiadomości, sport, pogoda 17.30 Kryminalne zagadki Miami (s.) 18.30 Ulica (s.) 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.20 Przychodnia w różnym ogrodzie (s.) 21.30 Weekend 22.30 Kryminalne zagadki Las Vegas (s.) 23.25 The Following (s.) 0.15 Kryminalne zagadki Miami (s.).

 PRIMA

6.30 Jewel Pet (s. anim.) 7.00 Winx Club (s. anim.) 7.40 M.A.S.H. (s.) 9.25 Strażnik Teksasu (s.) 10.25 Julie Lescaut (s.) 12.25 Obwód Wolffa (s.) 13.30 Komisarz Rex (s.) 14.40 Kwiaty na deszczu (film) 16.45 Pr. rozrywkowy 18.00 Nakryto do stołu! 18.55 Wiadomości, wiadomości kryminalne 19.55 VIP wiadomości 20.15 Śluby w Wenecji (s.) 21.35 Oczyma Josefa Klímy 22.20 Pr. kulinarny 23.45 Policja kryminalna Stuttgart (s.) 0.45 Sprawiedliwość we krwi (s.).

ŚRODA 22 kwietnia

 TVC 1

5.59 Studio 6 9.00 Grubas (s.) 9.50 Podróż po Barbudzie 10.35 13. komnata D. Patrasovej 11.05 Opowiadaj (s.) 12.00 Południowe wiadomości 12.30 Sama w domu 14.00 Doktor Quinn (s.) 14.45 Twierdze 15.05 Kojak (s.) 15.55 Grubas (s.) 16.45 Podróżomania 17.15 AZ kwiz 17.40 Czarne owce 18.00 Wiadomości regionalne 18.25 Mniej znaczy więcej 18.55 Prognoza pogody, wiadomości, sport 20.00 Kawałek nieba 21.05 LekarKA 22.00 Miejsce zbrodni - Schimanski (s.) 23.30 Tajniacy (s.) 0.25 AZ kwiz.

 TVC 2

5.59 Dzień dobry 8.30 Zaczarowane przedszkole 9.00 Stulecie latania 9.55 W wirze wojny 10.40 Walcz albo umieraj 11.25 U sąsiadów 12.00 Nasza wieś 12.25 Ta nasza kapela 12.55 Folklorika 13.20 Odbić się od dna 14.10 Europa dziś 14.35 Kanaadyjska szkoła policyjna 15.30 Upadek rzeszy Inków 16.25 Vinitorium Moravicum 16.55 Telewizyjny klub niesłyszących 17.25 Wyciągi wielbłądów 18.15 Królestwo natury 18.45 Wieczorynka 19.00 Dzika Ameryka 19.50 Wiadomości w j. migowym 20.00 Kamera w podróży 21.00 Podróż po Panamie 21.30 Amator przygód 22.00 Plemiona: Tattoo 22.25 Starożytnie tatuaże 23.55 Uwięzieni 0.45 Moja osobista walka.

 NOVA

5.55 Śniadanie z TV Nova 9.15 Ulica (s.) 10.05 Przychodnia w różnym ogrodzie (s.) 11.25 Dwóch i pół (s.) 11.50 Tescoma ze smakiem 12.00 Południowe wiadomości 12.30 Dowody zbrodni (s.) 13.25 Bez śladu (s.) 14.20 Mentalista (s.) 15.15 Przychodnia w różnym ogrodzie (s.) 16.35 Dwóch i pół (s.) 17.00 Popołudniowe wiadomości, sport, pogoda 17.30 Kryminalne zagadki Miami (s.) 18.30 Ulica (s.) 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.20 Zamienimy się żonami 21.30 Agenci NCIS (s.) 22.35 Krwawy diament (film) 1.05 Kryminalne zagadki Miami (s.).

 PRIMA

6.30 Ninjago (s. anim.) 7.00 Winx Club (s. anim.) 7.40 M.A.S.H. (s.) 9.25 Strażnik Teksasu (s.) 10.25 Julie Lescaut (s.) 12.25 Obwód Wolffa (s.) 13.30 Komisarz Rex (s.) 14.40 Na koniec świata (film) 16.45 Pr. rozrywkowy 18.00 Nakryto do stołu! 18.55 Wiadomości, wiadomości kryminalne 19.55 VIP wiadomości 20.15 Przeboje i podboje (s.) 21.35 Show Jana Krausa 22.35 Telebazar 23.45 Hawaiki 5-0 (s.) 0.45 Zabójcze umysły (s.).

WSPOMNIENIA

Śmierć nie jest kresem naszego istnienia – żyjemy w naszych dzieciach i następnych pokoleniach...
Albert Einstein

Dzisiaj upływa rok, gdy nas na zawsze opuścił
śp. KAZIMIERZ SANTARIUS
z Olbrachcic. Z cichą zadumą i boleścią w sercach wspominają żona oraz syn i córka z rodzinami. GL-234

Dzisiaj, 16 kwietnia 2015, mija 9. smutna i bolesna rocznica, kiedy na zawsze umilkło serce mego Męża

śp. BOLESŁAWA SZEWIECZKA

zamieszkałego w Karwinie-Fryszacie. O chwilę wspomnień proszą żona i córki z rodzinami. RK-050

NEKROLOGI

*Śpieszmy się kochać ludzi tak szybko odchodzą (...)
i ci co nie odchodzą nie zawsze powrócą...*
ks. Jan Twardowski

W głębokim smutku zawiadamiamy wszystkich krewnych, przyjaciół i znajomych, że dnia 14 kwietnia 2015 odszedł nagle w wieku 59 lat nasz Kochany Syn, Ojciec, Brat, Dziadek, Wujek i Mąż

śp. inż. KAZIMIERZ HUDECZEK

zamieszkały w Stonawie. Ostatnie pożegnanie Drogiego Zmarłego odbędzie się 20 kwietnia 2015 o godz. 15.00 w kościele św. Marii Magdaleny w Stonawie. W smutku pogrążona rodzina. GL-267

CO W TEATRZE

SCENA „BAJKA” – CZ. CIESZYN: Otesánek (16, godz. 8.30, 10.00);

▲ Obuśki z pytle ven (17, godz. 10.00).

CO W KINACH

HAWIERZÓW – Centrum: Just-in Bieber's Believe (16, godz. 9.00, 14.00, 16.00); Wielka szóstka (16, 17, godz. 15.30); Mały chaos (16, 17, godz. 17.30); Chappie (16, 17, godz. 19.00); Nocny pościg (16, 17, godz. 20.00); **KARWINA – Ex:** Rezystencja (16, godz. 17.30); Coś za mną chodzi (16, godz. 20.00); Kopciuszek (17, godz. 16.45); Interstellar (17,

godz. 19.15); **TRZYNIEC – Kosmos:** Nocny pościg (16, 17, godz. 17.30); Drugi hotel Marigold (16, 17, godz. 20.00); **CZ. CIESZYN – Central:** Nocny pościg (16, 17, godz. 17.45); Coś za mną chodzi (16, 17, godz. 20.00); **CIESZYN – Piast:** Asteriks i Obeliks: Osiedle Bogów (16, godz. 14.30, 16.15); Body/Ciało (16, godz. 18.00); Spongebob: Na suchym lądzie (17, godz. 14.00, 16.00); Discopolo (17, godz. 18.00); Snajper (17, godz. 20.00).

CO NA ANTENIE

POLSKIE WIADOMOŚCI: ČT1 SM, niedziela, wiadomości regionalne od godz. 6.00.

POLSKIE AUDYCJE: po-pt: godz. 19.05 Ostrawa 107,3 MHz i Trzyniec 105,3 MHz.

CO W TERENIE

CZ. CIESZYN – 18. 4. o godz. 18.00 Kino Central: 80-minutowy dokument „Pocztówka z Zaolzia” z udziałem 20 znanych Zaolziaków. Bilety w cenie 100 kc do nabycia w kasie kina przy ul. Štefánika 17/27. Rezerwacja biletów: zaolzie.potrifi@gmail.com lub pod nr. tel.: 777 808 933. Osoby, które dostaną zaproszenie e-mailem, proszone są o potwierdzenie swojego udziału w imprezie. Więcej info: www.zaolziepotrifi.cz.

▲ Filia Biblioteki Miejskiej przy ul. Havlíčka zaprasza we wtorek 21. 4. o godz. 17.00 na spotkanie nazwane „Význam zelené ve městě – nové trendy, ochrana a údržba”. Gościem będzie inż. Rudolf Klus, właściciel firmy troszczącej się o zieleni m.in. w Czeskim Cieszynie czy Hucie Trzynieckiej. Zaproszenie przyjął również pracownik wydziału środowiska naturalnego Urzędu Miasta w Cz. Cieszynie.

HAWIERZÓW-MIASTO – Klub Emerytów zaprasza na spotkanie klubowe 16. 4. o godz. 15.00 do świetlicy przy ul. Horymira 1511.

PIOTROWICE k. KARWINY – Klub Propozycji przy MK PZKO zaprasza we wtorek 21. 4. o godz. 17.00 do Domu PZKO na prelekcję nt. polskiego śpiewactwa chóralnego w Republice Czeskiej (historia i stan aktualny) oraz innych przejawów aktywności śpiewawczej wśród Polaków na Zaolziu.

PTTS „BŚ” – Zaprasza 21. 4. na wtorkową wycieczkę trasą z Ostrawicy do Frydlantu obok schronisk „U Zbujá” i „U Velíků”. Odjazd pociągiem o godz. 6.41 z Cz. Cieszyna lub o godz. 7.05 z Ostrawy-Kunczyc w kierunku Frydku do Ostrawicy. Inf. 599 525 435.

OFERTY

ANTYKI KUPIĘ – meble przed-

wojenne, obrazy, zegary, odznaczenia, srebra, militaria, stare zdjęcia, pocztówki i wiele innych, tel. 0048 605 255 770. GL-046

WYSTAWY

BIBLIOTEKA REGIONALNA KARWINA, Rynek Masaryka, Karwin-Frysztat: wystawa grafiki Zbigniewa Józwicka. Czynna do 28. 4. w godz. otwarcia biblioteki.

CENTRUM CHARYTATYWNE DLA SENIORÓW w Cz. Cieszynie, ul. Jabłonkowska 84: wystawa rysunków i grafik Józefa Dronga. Czynna: 22. 4. w godz. 9.00-15.00.

CZ. CIESZYN, KAWIARNIA „Johanka”, ul. Smetany 22: do 30. 4. wystawa Brzetysławy Budnik pt. „Techniki emalierskie, techniki własne, malowanie ogniem”. Czynna w godzinach otwarcia kawiarni.

KARWINA, MIEJSKIE CENTRUM INFORMACJI, Rynek Masaryka 71: do 29. 4. wystawa Stanisława Waszka pt. „Waszek – Rysunki – Architektura”. Czynna: po-pt: 8.00-18.00, so: 8.00-13.00.

▲ **PODSTAWOWA SZKOŁA ARTYSTYCZNA Bedřicha Smetany:** do 30. 4. wystawa pt. „Rysunek, malarstwo, grafika i parę książek – Maria Boszczyk-Krygiel, Darina Krygiel”.

TRZYNIEC, Galeria Miasta Trzyniec, Biblioteka, ul. Lidická 541: do 26. 4. wystawa Ludka Rathouskiego i Andrzeja Tobisa pt. „Dvojité dávka umění”. Czynna w godzinach otwarcia biblioteki.

MUZEUM ZIEMI CIESZYŃSKIEJ, SALA WYSTAW w Cz. Cieszynie, Praska 3/14: stała ekspozycja „Obrazy z przeszłości Śląska Cieszyńskiego”. Czynna: po-pt: 8.00-16.30.

▲ **SALA WYSTAW w Karwinie, Rynek Masaryka:** stała ekspozycja „Migawki z historii Karwiny”. Czynna: wt-pt: 8.00-16.30, so: 9.00-13.00, nie: 13.00-17.00.

▲ **SALA WYSTAW w Jabłonkowie, Rynek Mariacki 14:** wystawa

Ogłoszenia do „Głosu Ludu” przyjmowane są w dni powszednie:

□ W redakcji „Głosu Ludu” przy ul. Komeńskiego 4, Czeski Cieszyn w godz. 8.30-15.30, tel. 558 731 766 e-mail: ogloszenia@glosludu.cz

□ W firmie Hudeczek Service, sp. z o.o. – Studio Graficzne, Hudeczek Service sp. z o.o., Olbrachcice, Stonawska 340, w godz. 8.00-15.00. e-mail: ad.servis@hudeczek.cz

□ W Odd. Literatury Polskiej Biblioteki w Karwinie-Fryszacie (przy rynku) w po: 13.00-18.00, wt: 8.00-12.30, 13.00-18.00, czw: 8.00-12.30, 13.00-18.00, pt: 8.00-12.30, 13.00-17.00.

Poza godzinami otwarcia podanie ogłoszenia można uzgodnić telefonicznie pod nr.: 596 312 477 lub 724 751 002 e-mail: knih-k1pl@rkka.cz

UWAGA

Ogłoszenia do „Kroniki rodzinnej” należy przysłać bądź przynieść osobiście do redakcji do godz. 12.00 dnia poprzedzającego wydanie gazety. W przypadku nekrologów czekamy do godz. 13.30, prosimy jednak wcześniej zgłosić telefonicznie fakt zamówienia ogłoszenia.

stała „Z przeszłości Jabłonkowa i okolicy”. Czynna: wt-pt: 8.00-16.30.

▲ **SALA WYSTAW w Pietwałdzie, Do Muzeum 89:** do 14. 6. wystawa pt. „Władcy nocy”. Czynna: wt-pt: 8.00-16.30, so: 9.00-13.00, nie: 13.00-17.00.

WYSTAWA PRODUKTÓW dom – sprawność – uroda
17. 4. 2015 r. (piątek)
DOM NARODOWY W CIESZYŃNIE
godz. 15.00 – 18.00
tel. +420 606 442 249
ZAPRASZAMY
™ PATRONAT WYSTAWY AMWAY POLSKA

Wystawa połączonych klubów

Wiele ciekawych propozycji fotograficznych można zobaczyć na wystawie zatytułowanej „Svet w našich rukou – Świat w naszych rękach”, która w sobotę została otwarta w Wielkiej Galerii w Teatrze Cieszyńskim. Jest ona wspólnym dziełem Cieszyńskiego Towarzystwa Fotograficznego i Fotoklubu Zvonek z Czeskiego Cieszyna. Okazja jest szczególna, gdyż CTF obchodzi w tym roku osiemdziesiąty piąty rok swojego istnienia. – To czyni CTF drugim co do wieku st-

warzyszeniem fotografików w Europie – twierdzi prezes CTF, Marcin Wieczorek. Głównym wydarzeniem jubileuszowym będzie jednak wystawa w Domu Narodowym w Cieszynie zaplanowana na koniec roku. Natomiast największą wystawą pod względem objętości będzie ekspozycja w karwińskim Miejskim Domu Kultury. Wernisaż będzie miał miejsce 12 maja, a Wieczorek ma nadzieję na zebranie symbolicznej liczby fotografii – 85. (endy)

Porozmawiają o Annie Filipek

Nieżyjąca poetka Anna Filipek z Łomnej Dolnej będzie bohaterką kwietniowego spotkania Klubu Adama Wawroza. Odbędzie się ono w środę 22 kwietnia o godz. 16.30 w Bibliotece Gminnej w Mostach koło Jabłonkowa. O swojej mamie będzie opowiadać Jolanta Filipek-Stará, która przeczyta też wiersze i fragmenty opowiadań swojej mamy. Jak powiedziała nam bibliotekarka Jadwiga Onderek, Klub Adama Wawroza powstał półtora roku temu, po spotkaniu zorganizowanym przez bibliotekę z okazji 100. rocznicy urodzin

Adama Wawroza. – Od tego czasu spotykamy się regularnie, zawsze w trzecią środę miesiąca. Spotkania poświęcone są regionalnym pisarzom, poetom, plastynom, działaczom, po prostu ciekawym ludziom. Bohaterami naszych bibliotecznych wieczorów byli na przykład Karol Piegza, Władysław Niedoba, czyli Jura spod Grónia, Paweł Oszelda, teraz będziemy rozmawiać o Annie Filipek. Na kolejne spotkania chcielibyśmy zaprosić mieszkającego w Mostach marynarza lub amatorskiego astronoma – poinformowała nas bibliotekarka. (kor)

Wystawę można oglądać w Wielkiej Galerii teatru w Czeskim Cieszynie.

KALKULATOR WALUTOWY					
Kursy walut w kantorach z dnia 15. 4. 2015					
	Cieszyn, ul. Zamkowa		Bielsko-Biała, CH Auchan		
	kupno	sprzedaż	kupno	sprzedaż	
CZK	0,145	0,149	0,144	0,150	
EUR	3,990	4,040	3,960	4,060	
USD	3,760	3,810	3,660	3,760	
	Czeski Cieszyn, dworzec		Trzyniec, Albert		
	kupno	sprzedaż	kupno	sprzedaż	
PLN	6,75	6,86	6,77	6,87	
EUR	27,10	27,60	27,17	27,58	
USD	25,40	26,20	25,52	25,90	(wik)

KALKULATOR PALIWOWY

Ceny paliw na stacjach z dnia 15. 4. 2015

Bielsko-Biała, CH Auchan

E95 4,48 zł
ON 4,45 zł
LPG 1,81 zł

Cieszyn, Statoil

E95 4,66 zł
ON 4,55 zł
LPG 2,02 zł

Cieszyn, Shell

E95 4,53 zł
ON 4,42 zł

Zebrzydowice, Orlen

E95 4,68zł
ON 4,55 zł
LPG 1,92 zł

Czeski Cieszyn, Shell

E95 31,70 kc
ON 31,70 kc (wik)

Trzyniec za burta pucharu

Piłkarze Trzyńca nie poprawiają sukcesu sprzed siedmiu lat, kiedy to dotarli do ćwierćfinału Pucharu RC. Podopieczni trenera Marka Kalivody w tym roku byli bardzo blisko półfinałów, w rewanżowym meczu z pierwszoligowym Libercem przegrali jednak 0:2. Ten wynik w zupełności wystarczył gospodarzom spod Jeszczeda do awansu, w pierwszym spotkaniu na Leśnej padł bowiem wynik 3:1 dla Trzyńca.

Trzyńczanie do Liberca wyjechali już w poniedziałek. – Nie pozostawiliśmy nic przypadkowi. Wszyscy nastawiliśmy się na rewanż, bardzo zależało nam na awansie – powiedział „GL Karel Kula, dyrektor sportowy FK Fotbal Trzyniec. Nie wszystkie zespoły traktują pucharowe rozgrywki poważnie. Często to tylko niepotrzebny balast, który przeszkadza w rozgrywkach o punkty w sezonie. W przypadku Trzyńca można jednak mówić o wręcz wzorowym podejściu do tegorocznych rozgrywek Pucharu FAČR. W 4. rundzie podopieczni Marka Kalivody wyeliminowali w dwumeczu Opawę, teraz zabrakło niewiele do pokonania pierwszoligowca.

W Libercu goście nastawili się na pieczołowitą defensywę. Dwubramkowa zaliczka z Leśnej stawiała trzyńczan w dosyć dobrej pozycji wyjściowej. – Niestety ta zaliczka okazała się niewystarczająca. Liberec potwierdził zwyczaj formę. Zagrał odważnie, postawił wszystko na jedną kartę i święcił sukces – stwierdził w rozmowie z naszą gazetą Karel Kula. – Szkoda, że mecz dogrywali-

śmy w dziewiątkę, po dwóch czerwonych kartkach. Pojedynek w Libercu rozgrywany był w ostrym tempie, w ostrym, męskim stylu. Czasami zbyt ostrym, jak na mój gust – stwierdził dyrektor sportowy trzyńckiego klubu.

Trzyniec po odpadnięciu z rozgrywek pucharowych może się w pełni skoncentrować na walce o uratowanie drugoligowej skóry. – W niedzielę zaliczymy wyjazdowe spotkanie z Kolínem, za tydzień zagramy u siebie z Vlašimi. To dla nas kolejne kluczowe pojedynki – podkreślił Kula. W tabeli podbeskidzki drugoligowiec zajmuje 14. lokatę.

JANUSZ BITTMAR

LIBEREC - TRZYNIEC 2:0

Do przerwy: 0:0. Bramki: 67. Breznanič, 88. Pavelka. Trzyniec: Paletček – Matoušek, Vomáčka, Hloch, Kubáň – Tomeček (71. Joukl), Ciplák, Motyčka, Hupka – Smetana (35. Dedič), Malchárek (85. Čelůstka).

W głównym pojedynku o piłkę Moustapha Ndiaye i Benjamin Vomáčka.

Fot. archiwum FC Liberec

W SKRÓCIE

PISZCZEK WRACA PO KONTUZJI. Łukasz Piszczek po długiej przerwie bez piłki wrócił do regularnych treningów z Borussia Dortmund. Polskiego obrońcę z gry w barwach niemieckiego klubu wyeliminowała kontuzja, ale na dziś nie ma już śladu po urazie, a Polak może się w pełni skoncentrować na powrocie do podstawowego składu Borussia. Wszystko wskazuje na to, że Piszczek jeszcze w tym miesiącu wróci na boiska Bundesligi i pomoże swojej drużynie w decydującej fazie sezonu. Niewykluczone też, że obrońca wróci do kadry reprezentacji Polski na najważniejsze mecze eliminacji mistrzostw Europy 2016. W czerwcu biało-czerwoni zmierzą się z Gruzją.

POLSKA EKSTRAKLASA W TRZECH STACJACH. Jak informuje Polska Agencja Prasowa, trzy stacje – Polsat, Canal+ i Discovery – podzieliła się w nowym sezonie transmisjami z polskiej ekstraklasy piłkarskiej. Konkrety tej współpracy poznamy dopiero za dwa miesiące.

KWIATKOWSKI CELUJE W PODIUM. Miejsce na podium – z takim marzeniem przystępuje do niedzielnej startu wyścigu Amstel Gold Race Michał Kwiatkowski. Polski kolarz grupy Etixx-Quick Step rok temu zajął w klasyku ardeńskim piąte miejsce, dwa lata temu był czwarty. – Przez te lata sporo się nauczyłem i mam nadzieję, że to doświadczenie będzie potrafił wykorzystać. Jedną z ważniejszych rzeczy w tym wyścigu jest to, by jechać z przodu. A to olbrzymia sztuka, kiedy wszyscy, czyli 180 czy 200 zawodników, mają ten sam cel – stwierdził mistrz świata.

WEEKENDOWA WALKA FONFARY W TVP1. W nocy z soboty na niedzielę TVP1, TVP Sport i sport.tvp.pl pokażą galę bokserską ze StubHub Center w Kalifornii. Walką wieczoru będzie pojedynek Andrzeja Fonfary z Julio Cesarem Chavezem jJ. Według fachowców, Polak od dawna zalicza się do ścisłej czołówki wagi półciężkiej. W maju 2014 roku po zwyciężym pojedynku przegrał na punkty walkę o mistrzostwo świata federacji WBC z Adonisem Stevensonem. (jb)

Finał ekstraklasy również w plenerze

Wczoraj (po zamknięciu numeru) zakończył się trzeci finałowy mecz ekstraklasy hokeja na lodzie pomiędzy Litwinowem a Trzyńcem. Stalownicy po dwóch porażkach na własnym stadionie walczą o zwycięstwo na tafli Litwinowa, dziś o godz. 17.20 zaplanowany jest czwarty pojedynek tej serii.

Jeśli podopiecznym trenera Jiřego Kalousa uda się wygrać przynajmniej jeden mecz w Litwinowie, w niedzielę wrócą do swojej Werk Areny. – Nie ma innej opcji, jak ta, że w niedzielę zagramy znów przed własną publicznością. Straty z pierwszych dwóch spotkań finałowych są do odrobienia – zapewnił kapitan Trzyńca, Rostislav

Klesla. Stalownicy do Litwinowa udali się samolotem z lotniska w Mosznowie. Z Pragi podróż autokarem na stadion Ivana Hlinki trwała ponad godzinę. Kibice mogą śledzić finałowe zmagania Trzyńca z Litwinowem nie tylko w domowym fotelu lub knajpie z kolegami. Do dyspozycji jest również ogromny telebim na Rynku Wolno-

ści przed Domem Kultury Trisia w Trzyńcu. Głównymi organizatorami plenerowej transmisji są miasto Trzyniec i klub HC Stalownicy Trzyniec. Według słów Tomáša Želazki, rzecznika prasowego klubu, do Litwinowa wyjechała też pokaźna grupa fanów, która będzie kibicowała bezpośrednio na stadionie. (jb)

Bieg przez Gródek: najszybszy Tomáš Lichý z Trzyńca

Słoneczna pogoda była głównym sprzymierzeńcem uczestników sobotniego Biegu przez Gródek, którego kolejna edycja ruszyła spod gmachu Domu PZKO. W malowniczej gminie pod Filipką o medale rywalizowali biegacze w kilkunastu kategoriach.

W najbardziej medialnej kategorii „mężczyźni 20-39 lat” triumfował Tomáš Lichý z Trzyńca, wyprzedzając Adama Gaurę z Czeskiego Cieszyna i Jana Zemaníka z Ostrawy. Również kobiecie część peletonu biegowego pokazała się z bardzo korzystnej strony. W kategorii 20-39 zwyciężyła Karolína Mrázková z Trzyńca, druga na mecie zameldowała się Veronika Siebeltová z Frydku-Mistku, a trzecie miejsce zajęła Jana Byrtusová z Jabłonkova.

W tym tradycyjnym wyścigu regularnie startują również biegacze, którzy nawet w starszym wieku

osiągają znakomite czasy na mecie. Tradycyjnym uczestnikiem Biegu przez Gródek jest chociażby Roman Słowiozek z Jabłonkova, który w tym roku trasę 8 km pokonał w czasie 32:33, zajmując w swojej kategorii 50-59 lat trzecie miejsce. Tuż za nim uplasował się inny niestrudzony miłośnik biegów wszelakiego rodzaju – Władysław Martynek z Mostów koło Jabłonkova. Przypomnijmy też, że obaj panowie są regularnymi uczestnikami Światowych Igrzysk Polonijnych, których letnia odsłona odbędzie się w tym roku w sierpniu w Katowicach. (jb)

WYNIKI W NAJWAŻNIEJSZYCH KATEGORIACH MĘŻCZYŹNI

Kat. 18-19 lat: 1. Marek Chřascina (Jabłonków) 26:33, 2. Daniel Raška (F-M) 29:27, 3. Matěj Urbaczk (Trzyniec) 31:28
Kat. 20-39 lat: 1. Tomáš Lichý

(Trzyniec) 26:09, 2. Adam Gaura (Cz. Cieszyn) 27:01, 3. Jan Zemaník (Ostrawa) 27:46

Kat. 40-49 lat: 1. Edvard Zembovski (Trzyniec) 30:01, 2. Rostislav Trávníček (F-M) 30:11, 3. Václav Rylko (Jabłonków) 31:16

Kat. 50-59 lat: 1. Ladislav Sventek (Czadca) 30:31, 2. Petr Kučírek (Trzyniec) 31:31, 3. Roman Słowiozek (Jabłonków) 32:33

KOBIETY

Kat. 18-19 lat: 1. Natálie Závorková (F-M) 14:21, 2. Eva Galaczková (Trzyniec) 14:32, 3. Kateřina Siebeltová (F-M) 15:34

Kat. 20-39 lat: Karolína Mrázková (Trzyniec) 14:01, 2. Veronika Siebeltová (F-M) 14:13, 3. Jana Byrtusová (Jabłonków) 14:20

Kat. 40-49 lat: 1. Miluše Bielešová (Jabłonków) 15:43, 2. Ludmila Trávníčková (F-M) 16:17, 3. Helena Czeczotková (Jabłonków) 16:34

Podium w najbardziej prestiżowej kategorii mężczyzn 20-39 lat. Od lewej: Adam Gaura, Tomáš Lichý i Jan Zemaník.